

БИЛТЕН

Бр. 28
АПРИЛ 2024.

ЦЕНТАР ЗА МЕЂУНАРОДНЕ ПОСЛОВЕ

САДРЖАЈ

МЕЂУНАРОДНЕ АКТУЕЛНОСТИ.....	3
РАЗМЕЊЕНЕ НАЈБОЉЕ ПРАКСЕ У РАДУ ЖЕЛЕЗНИЦА ЗА ВЕЛИКЕ БРЗИНЕ У АЗИЈИ И НА ПАЦИФИКУ.....	3
НЕДЕЉА ПОСВЕЂЕНА ОДРЖИВОСТИ САОБРАЋАЈА У ОКВИРУ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА.....	4
НОВА ИНТЕРАКТИВНА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА ПРИКАЗУЈЕ ПОЗИТИВАН УТИЦАЈ СЕФ ТРАНСПОРТА.....	5
ПРЕДСТАВЉЕН НОВИ ПРОЈЕКАТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ ОДИСЕЈ.....	6
ОДРЖАН ITF САСТАНАК О СТАТИСТИЦИ САОБРАЋАЈА.....	7
ШВЕДСКА ПОКРЕНУЛА ОТВОРЕНИ МОДЕЛ ПРОДАЈЕ И ДИСРИБУЦИЈЕ КАРАТА.....	7
НОСИВИ СЕНЗОРИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ РАДНИКА.....	8
НОВА LED СИГНАЛИЗАЦИЈА ЗА БОЉУ ВИДЉИВОСТ.....	9
УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИЖС НА МЕЂУНАРОДНИМ САСТАНЦИМА.....	10
САСТАНЦИ ЗА ПОТРЕБЕ <i>STAFFER</i> ПРОЈЕКТА.....	10
ОДРЖАН САСТАНАК UIC СЕКТОРА ЗА ЦИРКУЛАРНУ ЕКОНОМИЈУ.....	10

РАЗМЕЊЕНЕ НАЈБОЉЕ ПРАКСЕ У РАДУ ЖЕЛЕЗНИЦА ЗА ВЕЛИКЕ БРЗИНЕ У АЗИЈИ И НА ПАЦИФИКУ

У оквиру обележавања двадесет година рада железнице за велике брзине Јужне Кореје (KTX), која је пета на свету по обиму превоза возовима великих брзина, од 1. до 3. априла 2024. године у Сеулу је одржано више догађаја. Првог дана одржана је Азијско-пацифичка „UIC-KORAIL радионица о размени најбољих пракси за возове великих брзина“ у виду платформе за размену идеја и искустава. Другог дана одржан је састанак о Међународним железничким решењима (IRS) за возове великих брзина, након чега је уследила седница **Алијансе универзитета за железнице за велике брзине**, са техничким стручњацима и истраживачима. Трећег дана је одржан састанак са члановима научног комитета са којима се планира предстојећи Светски конгрес UIC-а о железницама за велике брзине који ће се одржати у Пекингу 2025. године.

На поменутом скупу је учествовало 83 представника са четири континента, а говорници су били из Аустралије, Кине, Француске, Јапана, Италије, Кореје, Малезије и Шпаније. Овом приликом су представљени глобални трендови и нови концепт развоја железница за велике брзине. Званично, до данас 21 држава у свету има изграђене пруге за велике брзине, док 10 земаља планира изградњу. Затим је одржана радионица која је организована у пет сесија, представљајући стратешку и техничку перспективу, као што су:

Националне стратегије за развој мреже пруга за велике брзине у азијско-пацифичком региону

KORAIL је одржао презентацију о стратегијама и развоју железнице за велике брзине у Кореји, затим је дат преглед технолошког развоја кинеских железница за велике брзине. Асако Тогари, заменица директора железничке компаније Источног Јапана (JR East), говорила је о регионалној повезаности захваљујући железници за велике брзине као катализатору економског раста. Затим је представљен и развој железнице за велике брзине у Индонезији. Дебате су биле усредсређене на цене карата, корисничко искуство, оперативност и ефикасност, као и изазове са којима се сусрећу управљачи железничке инфраструктуре у погледу проширења мреже пруга за велике брзине и повећања брзина.

Лекције научене у Европи

Говорници су се фокусирали на развојне и оперативне аспекте, као и на преглед успешних

железничких примера у Шпанији, потом на конкуренцију железница за велике брзине у Европи, праксу и законодавство. Такође, **Gaëlle Vantalón**, директорка SNCF-а за међуградске и возове великих брзина, одржала је презентацију о повљним опцијама за путовања возовима великих брзина у односу на конвенционалне возове у Француској. Дискусије су биле усредсређене на отварање европских тржишта и трендове преласка са других видова саобраћаја на железнички, као и декарбонизацију.

Рад у екстремним условима

Кључне карактеристике ове сесије укључивале су презентације: „Утицај температура и снега на пруге за велике брзине и конвенционалне пруге – студија о великим брзинама у екстремним природним условима“ и „Одржавање колосека пруга за велике брзине у екстремним временским условима у Јужној Кореји“. Размена информација показала је различита искуства у раду служби и превентивна решења за избегавање проблема.

Савремена решења за одржавање пруга за велике брзине

Када су у питању решења за дигитално предиктивно одржавање, представљена је презентација Корејског истраживачког института, „Ка предиктивном одржавању коришћењем акумулираних података“ и „Одржавање и управљање холистичким системом за побољшање безбедности и ефикасности рада железница за велике брзине“.

Савремена ИТ решења су представљена кроз студију „Случајеви развоја ИТ-а за железницу за велике брзине у Кореји“, као и „Истраживање и развој интелигентне железнице за велике брзине у Кини“. Детаљно су представљене различите иновације из области паметних система за железничке пруге великих брзина, показујући неопходност „системског“ приступа. Размене мишљења су показале да је регионални развој пруга за велике брзине повезан са друштвеним захтевима, истраживањем кључних политика за унапређење савремених технологија, безбедности и културе.

Извор: <https://uic.org/com/enews/article/uic-korail-workshop-on-best-practices-in-high-speed-line-operations-maintenance>

НЕДЕЉА ПОСВЕЋЕНА ОДРЖИВОСТИ САОБРАЋАЈА У ОКВИРУ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

На Генералној скупштини Уједињених нација одржаној 17. априла 2024. године, **Lucie Anderton**, руководилац за политику одрживости у оквиру UIC-а, је у име Међународне железничке уније одржала говор током састанка високог нивоа о одрживом саобраћају, сазваног у вези са Резолуцијом 77/286 у оквиру *Недеље одрживости*.

У свом обраћању, **Anderton** је истакла потребу за значајним преласком на железнички вид саобраћаја како би се постигли циљеви *Париског споразума* и *Циљеви одрживог развоја UN*. Она је навела да је „прави прелазак са фосилних горива могућ само уз приступ који даје приоритет решењима која избегавају моторизовани саобраћај и прелазе на одрживије видове саобраћаја“. Железница и одрживи развој могу да помогну у

постизању многих циљева одрживог развоја UN, комбиновањем јавног и железничког превоза са бициклизмом. Поменуто комбиновање различитих врста превоза довело би до смањења броја смртних случајева на путевима, као и допринело побољшању квалитета ваздуха.

Наведена су три кључна фактора за подршку увођењу већег броја возова:

- Одређивање специфичних циљева за повећање обима железничког саобраћаја заједно са градским превозом, као и улагања у железницу.
- Политике и фискални системи који подстичу превоз терета железницом, јавни превоз и активна путовања.
- Улагање у дигитализацију, електрификацију, боље повезивање и

модернизацију железничке мреже. Процењује се да ће за остваривање пуног потенцијала бити потребно око 300 милијарди долара годишње до 2030. године, а средства су најпотребнија у земљама са ниским приходима и земљама без излаза на море.

Учесници састанка на високом нивоу започеће рад на плану примене активности одрживог саобраћаја као циљева UN-а, од 2026. до 2035. године.

Извор: <https://uic.org/com/enews/article/uic-speaks-at-the-launchpad-for-the-un-decade-for-action-on-sustainable>

НОВА ИНТЕРАКТИВНА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА ПРИКАЗУЈЕ ПОЗИТИВАН УТИЦАЈ СЕФ ТРАНСПОРТА

Као део активности везаних за обележавање десетогодишњице **Инструмента за повезивање Европе (CEF)**, **Европска извршна агенција за климу, инфраструктуру и животну средину (CINEA)** је покренула нову интерактивну веб страницу на којој ће приказати допринос СЕФ-овог програма еколошком виду транспорта и декарбонизацији целокупног транспортног сектора. Интернет страница **„Greener Transport Infrastructure for Europe“** је једна од промотивних акција за 2024. годину у циљу обележавања 10. годишњице пројекта СЕФ. Инструмент за повезивање Европе (CEF) је кључни инструмент ЕУ за финансирање пројеката у циљу остваривања Европског зеленог договора и важан покретач за остваривање циљева Уније за декарбонизацију за 2030. и 2050. годину.

Нова интернет страница, званично је објављена током манифестације „Дани повезивања Европе“ која се одржала у периоду од 2. до 5. априла, представљајући микс текста, фотографија, података и интерактивних мапа које корисницима омогућавају коришћење опције зумирања странице, како би могли да идентификују CEF пројекте у Европској унији.

Области фокуса су железнички саобраћај и примена Европског система за управљање железничким саобраћајем (ERTMS), унутрашњи пловни путеви, луке и алтернативна горива са циљем да се прикаже како ЕУ инвестиције имају позитиван утицај на транспортну мрежу европског континента, доносећи конкретне користи за предузећа и грађане.

Извор: https://cinea.ec.europa.eu/news-events/news/new-interactive-page-showcases-positive-impact-cef-transport-2024-04-04_en

ПРЕДСТАВЉЕН НОВИ ПРОЈЕКАТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ ОДИСЕЈ

Одељење за безбедност УИС-а одржало је састанак 9. априла ове године, под називом „Подаци су важни за аспекте миграција и контроле границе“, којем је присуствовало око 80 учесника из 25 земаља. На састанку је представљена мрежа **STS-MigTec** која окупља академике и спаја научне и технолошке студије са питањима миграција и безбедности граница. Ова мрежа олакшава глобалну научну размену, организује догађаје и координира иницијативе за решавање савремених изазова у области миграција и контроле граница.

Током дискусије која је била усредсређена на правне изазове у вези са подацима ЕУ о миграцијама, азилу и контроли граница, представљен је документ чија је припрема у току „Безбедносне провере железнице на границама - између интрузивних безбедносних технологија и основних права путника“. У оквиру поменутог документа истражује се проналажење равнотеже између безбедности и слободе кретања на европским железничким границама. Научене лекције документоване су током различитих миграционих и избегличких криза, кроз учешће Одељења за безбедност УИС-а у пројекту ОДИСЕЈ, који се финансира из фонда Хоризонт Европа. Овај пројекат има за циљ да побољша искуство преласка границе, како за путнике тако и за особље граничних органа, уз одржавање безбедности и праћење кретања преко спољних копнених и поморских граница ЕУ.

Дискусија је завршена ставом да прекогранично кретање, било планирано или принудно, излаже путнике безбројним мерама безбедности. Ова ситуација захтева деликатан баланс између безбедности путника и заштите основних права, посебно у контексту технолошког напретка и глобализације. У склопу пилот пројекта извршиће се процена ефикасности одређене технологије,

организовањем реалног сценарија на железничком граничном прелазу у првом кварталу 2025. године, а припреме ће почети овог лета.

Извор: <https://uic.org/com/enews/article/odysseus-project-presented-at-the-sts-migtec-network-annual-workshop-meeting>

ОДРЖАН ITF САСТАНАК О СТАТИСТИЦИ САОБРАЋАЈА

Годишњи састанак *Међународног транспортног форума* (ITF) о статистици саобраћаја, одржан је од 11. до 12. априла са циљем да се идентификују заједнички изазови и решења. У сесији посебно посвећеној железничком саобраћају, овогодишња

тема је била „*Искоришћавање података о железници за унапређење одрживих пракси*“. Овим поводом UIC је представио свој рад у погледу прикупљања података и показатеља железнице у вези са одрживим развојем, у оквиру активности индекса одрживости железнице (RSi) и UIC Платформе за статистику.

Након тога, Секретаријат ITF-а је пружио информације о потенцијалним новим индикаторима у железничком саобраћају. Констатовано је да ITF тренутно прикупља податке о улагању и одржавању железничке инфраструктуре на националном нивоу од својих чланица, као и о теретном и путничком саобраћају. ITF је предложио прикупљање нових података о показатељима оперативног и еколошког учинка, као што су индикатори коришћења мреже према типу путничке услуге или употреби возног парка, као и о енергетској ефикасности различитих категорија возила и емисији CO₂. Разговарано је и о важности прикупљања података о запремини робе у кубним метрима, а не само у тонама, посебно због чињенице да је роба све лакша, а скупља.

На састанку је било речи и о другим видовима транспорта, укључујући нове моделе мобилности као што су моторизована или немоторизована заједничка возила и станице за пуњење електричних возила. Такође је представљена употреба великих података и вештачке интелигенције за мерење транспортне мобилности, уз примере из Италије и Шпаније.

Извор: <https://uic.org/com/enews/article/10th-itf-transport-statistics-meeting-held-at-the-oecd>

ШВЕДСКА ПОКРЕНУЛА ОТВОРЕНИ МОДЕЛ ПРОДАЈЕ И ДИСТРИБУЦИЈЕ КАРАТА

Отворени модел продаје и дистрибуције карата (OSDM) у Шведској званично је уведен 16. априла, чиме је путовање железницом постало још ефикасније. OSDM представља значајан искорак у процесу резервације и дистрибуције железничких карата са омогућеним мултимодалним путовањима и понуђеном опцијом од више превозника, што је идеално за прекогранична путовања. Његова примена је једна од кључних обавеза чланица Међународне железничке уније (UIC) и

Заједнице европских железничких и инфраструктурних компанија (CER) у CER Мапи пута за продају карата.

Шведска, која има једно од најконкурентнијих и најотворенијих железничких тржишта у Европској унији, усвојила је OSDM као стандард за националну дистрибуцију карата, за железнички и друге видове транспорта, како за малопродају тако и за дистрибутере. Случај његове употребе у Шведској показује да се OSDM може користити и као додатак другим стандардима. Примена OSDM је у току, шест европских железничких предузећа ће га применити до краја ове године, а још много њих планира да га примени од 2025. године.

OSDM, који је развијен заједно са продавцима карата и у потпуној је транспарентности са Агенцијом Европске уније за железнице (ERA), дизајниран је да олакша размену података за дистрибуцију карата. С друге стране, комерцијални споразуми се баве ценама, поделом прихода и уговорима о нивоу услуга. Одвојено третирање наведених ставки је најефикаснији начин да се постигне насметано плаћање карата на међународном нивоу.

Извор: <https://cer.be/cer-press-releases/the-future-of-european-rail-ticketing-sweden-launches-open-sales-and-distribution-model>

НОСИВИ СЕНЗОРИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ РАДНИКА

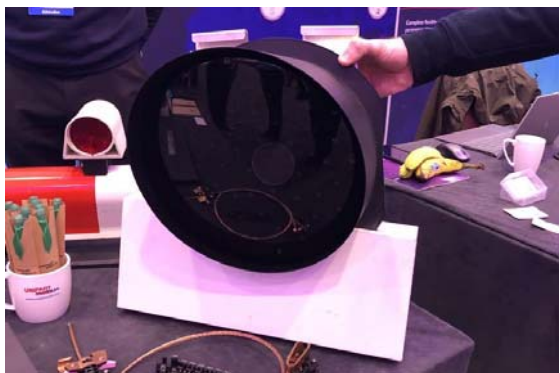

Компанија **Spatial Cortex Technology** објавила је 19. априла да ће побољшати безбедност радника коришћењем носивих сензора произвођача **MOVA**, који прецизно прате покрете радника док обављају свој посао. Рад сензора, који се причвршћују на радно одело, демонстрирани су на *Иновационој конференцији Удружења железничке индустрије* у марту ове године. Сензори прецизно прате кретање радника путем 3D технологије, омогућавајући прикупљање података о телесном држању и ношењу тежине, док радници обављају физичке послове. Технологија је коришћена да би се обезбедила правилна кретања радника у обављању задатака, као што је подизање тешких терета, а такође је коришћена за проучавање кретања особља у возу које управља угоститељским колицима за сервирање хране и пића.

Модели сензора могу да се произведу за идентификацију ризика од повреда, услед понављајућих покрета радника и томе слично. Софтверски приступ са сензорима такође олакшава проактивно праћење и интеграцију у постојеће системе управљања здрављем и безбедношћу.

Извор:<https://www.railwaygazette.com/uk/wearable-sensors-to-improve-ergonomics/66246.article>

НОВА LED СИГНАЛИЗАЦИЈА ЗА БОЉУ ВИДЉИВОСТ

На захтев британског управљача железничке инфраструктуре **Network Rail**, компанија **Unipart Rail** покренула је 17. априла тестирања нове LED сигналне главе, са затамњеним стаклом и филтерима. Нови производ може смањити ризик од лажних аспеката, где се чини да је неосветљени сигнал осветљен услед спољашњег извора светлости као што је сунце. Поред главних LED диода дизајнираних да буду видљиве са велике удаљености, нови производ такође укључује осветљени централни део који треба да буде видљив машиновођи воза у близини сигнала.

Сигнална глава је дизајнирана тако да се накнадно угради на постојећу опрему, као део пројеката за продужење века трајања сигнализације. Компанија **Unipart Rail** је такође развила позициона светла за уградњу на саме баријере намењене прелазима у нивоу. Она су већа и светлија од претходних сличних производа, док су дизајнирана да не буду светлија од предњег кочионог светла аутомобила, како би се избегло заслепљивање учесника у саобраћају.

Извор:<https://www.railwaygazette.com/uk/led-signals-and-barrier-lights-designed-for-better-visibility/66250.article>

УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИЖС НА МЕЂУНАРОДНИМ САСТАНЦИМА

„Инфраструктура железнице Србије“ а.д. (ИЖС) је, као активни члан међународних железничких организација: Међународне железничке уније (UIC), Заједнице европских железница и инфраструктурних компанија (CER), Железничке мреже Европе (RNE) и Међународне организације за железничку безбедност (COLPOFER), наставила са учешћем на састанцима ових организација. Одређене међународне активности и већи део састанака су одржани у онлајн формату.

САСТАНЦИ ЗА ПОТРЕБЕ STAFFER ПРОЈЕКТА

STAFFER
EUROPEAN RAIL SKILLS ALLIANCE

У априлу је одржан један састанак у вези са радним пакетом 6 STAFFER пројекта. Тема састанка је била анализа одговора из упитника о обукама за запослене у погледу језика, на који је одговорио одређени број железничких предузећа. Резултати су показали да постоји неколико изазова са којима се сектор сусреће у овом контексту, а укључују недостатак материјала специфичног за железничке области, атрактивност учења страног језика и друго. Разматране су и могуће мере за побољшање овог аспекта на основу резултата анализе.

Било је речи и о новитетима у погледу активности која се односи на прикупљање термина из области терминологије значајне за рад ETCS система.

ОДРЖАН САСТАНАК UIC СЕКТОРА ЗА ЦИРКУЛАРНУ ЕКОНОМИЈУ

Десети састанак UIC Сектора за циркуларну економију укључујући и радионицу „Нулти отпад“, одржан је у Швајцарској 23. и 24. априла у организацији Швајцарских железница (SBB). Теме састанка су биле перспектива циркуларне економије, трансформисање постојећег пословног система у циркуларни, основна истраживања SBB-а о циркуларној економији, кораци које треба предузети по питању анализе токова материјала, процене финансијског потенцијала, утицај мера које ће бити спроведене, процес циркуларног пројектовања са захтевима компаније, кључни показатељи учинка (KPI), праћење циркуларности, као и приказ употребе Дигиталног пасоша за железничке материјале.

Домаћини су представили свој формиран Центар за компетентност циркуларне економије у оквиру Сектора за одрживост, чији ће се рад заснивати на унутрашњим и спољашњим активностима.

Две кључне групе у раду Центра су група за животну средину и климатску неутралност, и група за рециклажу и складиштење енергије. На састанку је у име ИЖС учествовала представница Центра за међународне послове.